

Jí³ tí²i Tsá² faa'²¹ Jmí¹ Hebreo

*Li gatséi¹ gafee'²¹i Joon¹ Dios tsá² cwáain¹ tya'
Dios Jmii²¹*

¹ Ca la jéi¹ Dios gafee'²¹i 'líi²¹² tsacøøi¹³ tyi' 'láai² naa' joongi 'láai² 'ii¹³ jiiin¹³ la 'øøi²¹-tsi coon¹³ 'in tsá² 'in gacwo¹o júu³ tyá² tya'a. ² Joon nano nagatséi¹ nigafee'²¹i Dios jna' coon¹³ Joon¹on. Joon Dios gajmaa¹a juncwii²¹ coon¹³ Joon¹on. Joon ni-gatyaa¹a cwoo²¹o Joon¹on jilaa²¹ 'e sá² juncwii²¹. ³ 'E 'ya²gi tya' Joon¹on lí la lí 'e 'ya²gi tya' Dios Jmii²¹ tsu la líi¹ Dios Jmii²¹ la joon jon líi¹ Joon¹on. Joon coon¹³ júu³ 'gøøi¹³ tya'a jmoo¹o 'e jo tyéi¹ jilaa²¹ 'e sá². Joon mo ngayuui¹³ gauntyúu¹i jna' joon gacwó²o lí' caai²¹ Dios Jmii²¹ tsáa¹ 'in tyíin¹ ña'fú².

Feei'¹gi Joon¹ Dios lagi ángeles tya'a

⁴ Nigalí² 'e feei'¹gi Joon¹ Dios lagi ángeles tya' Dios. Joon ga'ii²¹mo 'e gatíi² 'e tyiin²gi lagi 'in ángeles do. ⁵ Tsu jiiin¹³ cafu jo gasii²¹i Dios Jmii²¹ jiiin¹³ jaain²¹ ángel jin²in:

'Nu-u yuun²¹ tyiia;

joon nano nigacwo¹o 'nu juncwii²¹ tyi'i.

Jon'gi gasii²¹i jiiin¹³ jaain²¹ ángel:

Jna-a ilíin²na Ñu²¹u,

joon 'nu-u ilíin²un yuun²¹ tyiia.

⁶ Joon mo gacwó¹i Joon¹on 'in nifu ni cwoo¹³ juncwii²¹ gajin² Dios Jmii²¹:

Cwoun'goo²¹o jileei²¹ ángeles tyiia 'ii.

7 Cwáain¹ tya' ángeles do gajin²in:

Dios jmoo¹o líi¹ ángeles tya'a la lí² tyí²,
joon 'in jmoo¹o la to² tyu² líi¹ la lí¹ jí² 'e coo²¹.

8 Pe cwáain¹ tya' Joon¹on gajin²in:

'Nu, Dios, ityu² to² coon²¹ tøø²mo.

Joon coon²¹ tsáa² tyu² to².

9 'Nu, 'iin²¹²mo'o 'e jmoo¹ tsá² la to² tyu² Dios joon
jo¹ tí²-o'o² 'e gó².

Tsu 'wii¹³ joon Dios Jmii²¹, 'in líi¹ Dios tyi'i, nigaj-
maa¹a 'e jløø¹³mo'o lagi 'in catyaa².

10 Jin²o jon Dios Jmii²¹ sií²¹ Joon¹on:

'Nu, mo ga'láa² 'wii²¹², Ña'ñu¹, najmaa²a ni
cwoo¹³ juncwii²¹ joon coon¹³ cwoo¹o gaj-
maa²a juncwii²¹.

11 Ityee¹mo jilaa²¹ 'e sá² pe 'nu coon²¹ tøø²mo
iseen²¹mo'o røø²¹.

Jilaa²¹ 'e sá² ilitsáai² lawa 'mi² 'e tsáai².

12 Joon ijuu¹³u jilaa²¹ 'e sá² lawa siin³ tsá²,

joon ilisí²mo.

Pe, 'nu, jo lisí²u jiin¹³xu,

joongi juncwii²¹ tyi'i jo tyéi¹.

13 Ce jiin¹³ cafu jo gasií²¹ Dios Jmii²¹ jiin¹³ jaain²¹
ángel tya'a:

Ni²i lí¹ cwóo³oo tsáa¹, ca mi tyée²na 'in 'eei¹ 'nu.

14 Jileei²¹ ángeles líi¹ la líi¹ espíritus 'in jmoo¹o
la to² tyu² Dios Jmii²¹. Joon isii²¹in 'ii 'e tsaun-
coon¹³on jileei²¹ 'in jmaa¹a Dios tiin¹³.

2

'Ná¹ nu²¹ coon²¹ tún²gi júu³ tya' Dios

1 Tsu 'wii'¹³ joon 'ná² nuu²¹un' coon'²¹ tún²gi jilaa'²¹ 'e júu³ 'e niganuu²¹un' la coon'²¹ jo li sii²¹na' fu¹ xiia'²¹. 2 Tsu wa gajaan¹ la joon jilaa'²¹ júu³ tyú² 'e galisá² ca la mo jéei¹ 'e gacwó² ángel, joon jileei'²¹ 'in ga'noo¹o tsaa² jo galinuu¹³un 'e júu³ tyú² do joon ganí²i wúu¹ jiin'¹³ la tíi². 3 ¿Xiiala ililaa'²¹²na' yíia' wana jo jmoo²¹o' núu¹³un' 'e júu³ 'gøøi'¹³ 'áai¹ lo tya' 'e tiin'¹³ tsá²? Tsu ga'láa² Ña'ñu'¹u' Jesucristo 'wii'²¹² 'íi² 'e júu³ lo tya' 'e tiin'¹³ tsá² nifu joon 'in ganúu² júu³ tya'a galitsáa¹mo-tsi 'e la ja'²mo 'e júu³ do joon 'ii gacwo¹o jna' 'e júu³ do. 4 Joon Dios Jmii'²¹ gajmaa¹a júu³ 'e ja'²mo 'e júu³ do coon'¹³ li² joongi coon'¹³ milagros coo'¹³ 'áai¹ 'e nigajmaa¹a. Joon jiin'¹³ la 'iin'²¹²in gacwoo¹o Espíritu Tyú² tya'a tya' tsá² 'e coon'¹³ la joon liñi'¹ tsá² 'e ja'²mo 'e júu³ do.

Galín¹in Jesucristo lawa tsá² taain²¹² juncwii²¹

5 Jo mo gajmaa¹ Dios Jmii'²¹ wa'a ángeles tyu'²u to² 'e juncwii²¹ ijó¹ 'e faa²a' nano. 6 Li' cií'¹³ gajmaa¹a tsu ni jí² tya' Dios seein²¹ jaain²¹ 'in gajin'²in:

Dios Jmii'²¹, ¿xiiala líi¹ tsá² taain²¹ juncwii²¹ 'e tí²-'o'o 'ii?

¿Xiiala líi¹ tsá² icu'²-'o'o coon'¹³on?

7 Tsu gajmée¹mo'no 'ido 'wéei¹gi lagi ángeles coon'²¹ sii'¹³xu,

joon gacwo'²¹o 'ii 'e 'ya'²gi tyi'i.

Joon gacwo'²¹o 'ii 'e tyu'²u to² jilaa'²¹ 'e nigajmaa²'a.

8 Jilaa'²¹a gasii'²¹i 'wii'²¹² tíi²i.

La joon jilaa'²¹ 'e ganá¹ 'wii'²¹² tíi² tsá². Jiin'¹³xu 'e sá² 'e jo¹ tyu'² tsá² to². Pe xu¹fiin'¹³ joon lé²du' cwáain¹ 'e jo jilaa'²¹a jmoo¹o nuu¹³un. 9 Pe né²mo'

Jesús 'in Dios Jmii²¹ gajmeei¹ 'wéei¹gi lagi ángeles coon²¹ sii¹³xu joon tsu 'wii¹³ 'iin²¹²mo Dios Jmii²¹ jna' gajúin¹ Jesús 'wii²¹² tya' jileei²¹ tsá² joon nano Dios Jmii²¹ nigacwo¹o Jesús 'e jilaa²¹ 'ya²gi tya'a tsu 'wii¹³ 'e wúu¹ 'e nigangoo¹on 'e joon mo 'y_ujúu³.

10 Jilaa²¹ 'e sá¹ tya' Dios Jmii²¹ joon 'ii gajmaa¹a jilaa²¹ 'e sá². Joon Dios 'iin²¹²in 'e jmáa¹a coon²¹ jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya'a jee²¹² jileei²¹ jóon¹on fúui¹. Tsu 'wii¹³ joon coon¹³ 'e wúu¹ gangoo¹on Jesucristo, 'in gajmaa¹a tiin¹³ tsá² do, gauntsiin¹in Dios Jmii²¹ jilaa²¹ 'e 'ná² jmaa¹a 'in Jesucristo do. 11 'Wii¹³ joon Jesucristo do lí²-i uncaain²¹ tsá² coon¹³ Dios Jmii²¹, joon 'ii Jmii²¹ 'in Jesucristo do, 'ii jon Jmii²¹ tsá² 'in sicaain²¹ coon¹³ Dios 'wii¹³ Jesús do. Tsu 'wii¹³ joon 'in Jóon¹ Dios do jo 'oo¹o fa'ii²¹ wa'a sii²¹i tsá², "ru¹u". 12 Tsu ni jí² tya' Dios jin²in: Ifuu²¹²uu cwáain¹ tyi¹i tyani tsaruu²¹na, joon i'øø³øø coon¹³ 'in sicaain²¹ iun'goo²¹o 'Ñu².

13 Jin' 'e jí² lo jon:

Tsáa¹mo-tsjj Dios.

Joon gajin²o jon:

Lo siin¹³na coon¹³ y_uu²¹ 'in gacwo²i Dios jna.

14 'In jóon¹ tsá² coon²¹ in_u tya'a coon²¹gi ngú¹ taain¹ joon coon²¹gi jmi¹ 'øø¹i coon¹³ 'ido. La joon jon Jesús galí² ngú¹ taain¹ la lí¹ ngú¹ taain¹ tsá² la joon jon jmi¹ 'øø¹i 'e joon la joon ilijúun²in la júin¹ tsá². Joon mo gajúun²in gatsé¹mo 'ii²¹ tya' 'in jn-gaai¹³ tsá², 'øøi²¹-tsi tsá² 'in 'lii³mo. 15 Joon coon¹³ la joon galáa²mo jileei²¹ 'in 'goo²¹ injúun²in la jee²¹² taan²¹²in juncwii²¹ lo tsu lawa 'in si'nuu¹mo 'in lí¹i la joon. 16 Tsu 'e la ja²mo jo gajó² Jesús

iuncoon¹³ ángeles, gajó² jauncoon¹³ 'in jún² tya' 'l̥i²¹² Abraham. ¹⁷Joon 'ná² lí²in Jesús la lí¹i ruu²¹i coon¹³ jilaa²¹ 'e coon¹³ la joon lí² jmaa¹a to² lawa untsá² 'in tyiin²g̥i nifu tyani Dios, ilín¹in untsá² 'in tyú¹i joong̥i 'in 'wóo¹-tsi. Joon mo gajúin¹ Jesús 'e lí¹ lawa coon²¹ fa¹ 'e gaty²i jilaa²¹ tsaa² tya' tsá². ¹⁸Joon tsu 'wii¹³ gangoo¹ Jesús wúu¹ 'é²e 'in 'l̥i¹³, 'wii¹³ joon lí²-i uncoon¹³ Jesús jileei²¹ tsá² 'in 'e²e 'in 'l̥i¹³ wúu¹ nano.

3

Tyiin²g̥i Jesús lagi 'l̥i²¹² Moisés

¹ La joon tsaru¹u' 'in nicwaai³, 'in nigatø¹ Dios 'e lí²in tsá² tya'a, tyaan¹duu' cwáain¹ coon²¹ tún² Cristo Jesús. Joon lí²na' 'e Dios gasii¹in Cristo Jesús do joon 'ii ilí²in untsá² 'in tyiin²g̥i nifu tyi'. ²Joon Jesús, 'in gatyii¹³in Dios 'e jmáa¹a 'e to² no, galinuu¹³un jilaa²¹ la galí² nuu¹³un Moisés jilaa²¹ jee²¹² 'in tsaa¹-tsi Dios. ³In jmoo¹³o coon²¹ 'ná¹ 'yu²g̥i júu³i lagi 'e 'ná¹ do. La joon jon Jesucristo lí²i 'e 'yu²g̥i júu³i lagi Moisés. ⁴ La coon²¹ 'ná¹ tsá² 'ná¹ jma²a tsá²; pe Dios gajmaa¹a jilaa²¹ 'e sá². ⁵ La joon Moisés lawa jaain²¹ tsa'leei¹³ 'in tyú¹i gajmaa¹ nuu¹³un jee²¹² 'in tsaa¹-tsi Dios 'in lí¹i lawa coon²¹ 'ná¹. Joon 'e to² tya' Moisés 'e faa²¹a 'e 'noog̥i ijin²in Dios mi lic̥iin²¹. ⁶ Pe Cristo, Joon¹ Dios Jmii²¹ 'ii, gajmaa¹a nuu¹³un jee²¹² jna' 'in tsaa¹-tsi Dios. Joon lí¹na' 'ná¹ tya' Dios wana jmoo²¹o' taa²¹a' joong̥i tsáa¹mo-tsi' ca lityéi¹. Joon wa'a jmoo²¹o' la joon jløø¹³na' coon¹³ 'e 'øøi²¹-tsi'.

Lí²-i 'ii²¹ 'woo²¹ tsá² tya' Dios

⁷Wii¹³ joon la gajin² 'in Espíritu Tyú² tya' Dios ni jí² tya' Dios:

Nano, wana núu²uun' 'e jin² Dios.

⁸Jo cwoli'waa²¹-'oo' la gali'waa²¹-tsi 'in gali'ee¹i Dios joon gacón² cwáain¹ xiiala líi¹i Dios coon²¹ lí jo 'iin tsá² seen²¹.

⁹Tsu do-o galitsáai¹-tsi 'lí²¹² tsacøøi¹³ tyi' xiiala líi¹na. Xufiin¹³ tunló¹ jiin²¹gi ngó¹o 'e ganii²¹i jilaa²¹ 'e ni gajmáa³aa.

¹⁰Joon tsu 'wii¹³ joon gatsá² 'nii²¹-tsii tya' 'in tsá² do.

Joon gafuu²¹²uu: “Tí²gi-tsi 'in tsá² do ngí¹ lí' caai²¹. Jo 'iin²¹²in líñii¹i fu¹ tyiia.”

¹¹Joon tsu 'wii¹³ joon gatí² 'nii²¹-tsii tya'a joon gaí³íi júu 'e jo lí² 'ii²¹ 'woo²¹o coon¹³ jna.

¹²Tsaru¹u', un'øø²¹naa' yaanaa' 'e coon²¹ jo ngáa¹mo jaain²¹ jee²¹² 'naa' jo tsáai¹gi-tsi Dios joon coon¹³ 'e gó² do tí' xuu itsawín²mo caai²¹ Dios 'in jiin¹. ¹³Lí cii¹³i jmaa²aa'. Jmaa²aa' tyaa¹-'oo' la jaain²¹ la jaan²¹naa' la coon²¹ jmií²¹² la 'íi²¹² 'e lí² jin²gi tsá², “nano”. 'E coon¹³ la joon jo 'e coon²¹ tsaa² 'naa' too² jiin¹³ jaain²¹ 'e lí'waa²¹-'oo'. ¹⁴Tsu wana tá² taain²¹²-tsi' coon¹³ 'e tsáai¹-tsi' ca la mo 'wiin²¹² ca lí gatséi¹ coon¹³ la joon 'íi¹³na' caain²¹ coon¹³ Cristo jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya'a.

¹⁵Tsu la joon jin²in:

Nano, wana nuu²uun' 'e jin² Dios, jo cwoli'waa²¹-'oo' la gali'waa²¹-tsi 'in gali'ee¹i Dios.

16 ¿'lingi 'in niganú²un júu³ tya¹ Dios joon mi yuui¹³ joon gali'ee¹mo Dios? 'Ii 'i 'in niga'wooi¹ Moisés fu li sii²¹ Egipto. 17 ¿'lingi 'in gajmaa¹a Dios 'nii²¹-tsi 'wii²¹² tya'a ce tséin¹ tunló¹ jiin²¹? Gatsá² 'nii²¹-tsi Dios tya' 'in tsá² do 'in ga'noo¹o tsaá², 'in nigajúin¹ jee²¹² cwoo¹³ tyuun²¹ do. 18 Joon, ¿'iingi ga'íi²i Dios júu³ 'e jo i'ii²¹ 'woo²¹ coon¹³? Ga'íi²i Dios 'e júu³ do tya' 'in tsá² 'in jo gajmaa¹a nuu¹³un júu³ tya'a. 19 Né²o' 'e 'in tsá² do jo gali²i gangatáa²i tsu 'wii¹³ jo gajo¹ gali²i.

4

1 La joon jon jna' 'ná¹ jmoo²¹o' coon²¹ tún² la 'íi²¹² sá²gi júu³ tya' Dios 'e lí² tsataai²¹² tsa'ii¹i 'woo²¹ coon¹³ Dios 'e coon²¹ jo ngaa¹mo 'inlíi¹³ jee²¹² jna' jo li¹i 'e tsataai²¹². 2 Tsu la joon jon jna' niganú³o' 'e júu³ tya' xiiala 'e tiin¹³ tsá² la ganúu²un 'in tsá² do. Pe 'in tsá² do jo 'ee to² 'íi³in 'e ganúu²un 'e júu³ do tsu mo ganúu²un jo jo¹ gali²i. 3 Pe jna' 'in jai² nigalíi²na' itsatóo³o' li 'ii²¹ 'woo²¹o'. Gajin² Dios cwáain¹ tya' 'e 'ii²¹ 'woo²¹ tsá² do:

Joon tsu 'wii¹³ joon gatsá² 'nii²¹-tsii tya'a joon ga'íi³ii júu³ 'e jo i'ii²¹ 'woo²¹ coon¹³ jna.

Xufin¹³ ga'yée²mo to² tya' Dios ca mo garoon¹on juncwii²¹. 4 Tsu ni jí² tya' Dios 'e jin²in cwáain¹ tya' jmii²¹² li gatí² dyía¹:

Jmii²¹² li gatí² dyía¹ ga'ii²¹ 'woo²¹ Dios coon¹³ jilaa²¹ to² tya'a.

5 La joon jon ni jí² tya' Dios jin²in: Jo i'ii²¹ 'woo²¹ 'in tsá² do coon¹³ jna.

6 Pe 'inlíi¹³ 'ná¹gi itsataai² 'in 'ii²¹; 'woo²¹ do. Joon 'in tsá² 'in ganú²un 'e júu³ tyá² do nifú² jo gangataai² lí 'ii²¹ 'woo²¹ tsu jo galinuu¹³un. 7 Tsu 'wii¹³ joon nigafaa²¹a Dios coon²¹ jmi²¹² jée¹gi, 'e jmi²¹² no. Tsu David gafaa²¹a cwáain¹ tya' Dios mi licíin²¹ ga'weei²¹ tsá² Israel Egipto do. Joon gataan¹an ni jí² tya' Dios:

Nano, wana nuu²uun' 'e jin² Dios, jo cwoli'waa²¹-'oo'.

8 Tsu wana gacwó¹ Josué 'e 'ii²¹ 'woo²¹ 'in tsá² Israel do jo 'e faa²¹gi Dios coon²¹ jmi²¹² jée¹gi tún¹.

9 Sá² jon coon²¹ mo 'ii²¹ 'woo²¹ tsá² 'e nacwaa¹³ tya' tsá² tya' Dios; 10 tsu 'in 'ii²¹ 'woo²¹ coon¹³ Dios, 'ii²¹ 'woo²¹ coon¹³ to² tya'a jiiin¹³ lagi 'ii²¹ 'woo²¹ Dios coon¹³ to² tya'a ña'a. 11 Jna' jon 'ná¹ cwoo¹³-tsi' wa tsatóo³o' 'e 'ii²¹ 'woo²¹o' joon jo jmá¹ jiiin¹³ jaain²¹ lagi gajmaa¹a 'in jo gajai² líi².

12 Tsu júu³ tya' Dios lí¹ lawa 'e jiiin¹in joon 'áa¹mo 'gøøi¹³. Joon lí la lí coon²¹ ñí³ 'e 'má¹ 'ái¹ la je tún² taain²¹. Joon mo núu²un tsá² 'e júu³ lo lawa 'e jmoo¹o júu³ 'in tsá² do 'e 'i¹-tsi joon 'e 'øøi²¹-tsi. Jo cwói¹ wa'a cón²on ña'a too². 13 Jo 'e sá¹ jiiin¹³ coon²¹ 'e gajmaa¹a Dios 'e lí² 'mé¹i ña'a tyani Dios. Tsu tyani¹i jo sá² jiiin¹³ coon²¹ wa'a sijlíi¹³ wa'a jo jnee¹i. Joon 'ii 'in jni¹i jilaa²¹ cwáain¹ tyi'.

Jesús líi¹i untsá² 'in tyiin²gi nifu

14 Jesús, 'in Joon¹ Dios, líi¹i untsá² 'in tyiin²gi nifu tyi' joon 'ii niga¹i²i tyani Dios Jmii²¹. Tsu 'wii¹³ joon 'ná¹ seen²¹na' tá² taain²¹²-tsi' coon¹³ 'e jai² líi²na'. 15 Joon 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu tyi'

lí² feei¹-tsi 'wii²¹² tyi' coon¹³ fa'í³ 'e sáan³an' tsu
 la jilaa²¹ 'e galí¹ tyi' la joon galí¹ tya'a, pe jii¹³
 coon²¹ tsaa² jo 'ee ga'noo¹on. ¹⁶Tsu 'wii¹³ joon 'ná¹
 tsatyéen¹na' jo cu²-tsi' tyani Dios 'in 'iin²¹²in jna'
 'e 'ii¹³na' 'e feei¹-tsi tyi' joon 'e uncoon¹³on jna'
 coon¹³ fo'feei¹ tya'a mo sityéen¹na' jmii²¹².

5

¹ Dios gatyii¹³in jee²¹² tsá² jileei²¹ untsá² 'in
 tyiin²gi nifu joon gacwo¹o to² 'e faa²¹a cwáain¹ tya'
 tsá² tyaní¹i, joon icwo²o fa¹ joon jngaa¹³i joo²¹
 'wii¹³ tsaa² tya' tsá². ² Joon tsu 'wii¹³ 'in untsá²
 do seein²¹ fa'í³ la seein²¹ jileei²¹ tsá² catyaa² lí²-i
 jmaa¹a 'wó²o-tsi coon¹³ 'in jo ñi¹i joongi coon¹³
 'in nigawíin². ³ Joon tsu 'wii¹³ seein²¹ fa'í³ 'in
 untsá² do la seein²¹ 'in catyaa², 'noo¹o tsaa², joon
 'ná¹ jngaa¹³i joo²¹ 'wii¹³ tsaa² tya'a 'ña'a jii¹³ la
 jngaa¹³i joo²¹ 'wii¹³ tsaa² tya' 'in catyaa².

⁴ Jii¹³ jaain²¹ jo lí² jméi² 'ña'a 'e lí²in untsá² 'in
 tyiin²gi nifu. Jii¹³ Dios lí² tøø²¹ tsá² 'e jmaa¹a 'e
 to² joon. Jii¹³ Dios lí² cwo¹ to² joon la gajmaa¹a
 coon¹³ Aarón. ⁵ La joon galí² coon¹³ Cristo, jo
 gajméi¹ 'ña'a untsá² 'in tyiin²gi nifu do pe Dios
 Jmii²¹ gacwo¹o 'ii 'e to² joon. Joon gajin² Dios sii²¹i
 'ii:

'Nu-u yuun²¹ tyiia;

joon nano nigacwo¹o 'nu juncwii²¹ tyi'i.

⁶ Joon li xiia' ni ji² tya' Dios 'e jin²in:

'Nu-u jaain²¹ untsá² coon²¹ tøø²mo,

lawa untsá² Melquisedec lí¹u'u.

7 Joon mo gateein¹ Jesús ni cwoo¹³ juncwii²¹ gafaa²¹a júu³ tyú² joon gamii¹i tyani Dios Jmii²¹ coon¹³ júu³ tá² lí¹ joongi gatoo²¹ jmi²¹ unní¹i. Joon Dios, 'in lí² jmáa¹a 'e jo júun²in, ganúu²o júu³ tyú² tya'a tsu 'wii¹³ tsáa¹-tsi. 8 Joon xufin¹³ Joon¹ Dios Jesús galitii²mo 'e jmáa¹a nuu¹³un to² tyu² Dios coon¹³ jilaa²¹ wúu¹ 'e gangoo¹o. 9 Joon mo ga'yeei²¹ røø²¹ jilaa²¹ 'e 'ná¹ jmáa¹a galii¹i 'in jmá¹a tiin¹³ tsá² coon²¹ tøø²mo jileei²¹ 'in jmá¹a nuu¹³. 10 Tsu Dios Jmii²¹ gajméi¹ 'ii untsá² 'in tyiin²gi nifu jiiin¹³ la galii¹i Melquisedec.

Wúu¹moxu 'øøi²¹-tsi tsá²

11 Sá²gi 'áai¹ 'e fuu²¹²uu 'e cwáain¹ tya' 'e júu³ lo pe wúu¹mo lí¹ 'áai¹ tsu jo 'iin²¹²naa' 'e 'øøi²¹-'oo'. 12 Jiiin¹³ la wóo² ningóo¹ 'naa' tíi²naa' líi²naa' tífo² tya' 'e júu³ lo pe xu 'naa' 'ná¹ 'naa' 'in sii²¹naa' xiia'gi tún² 'e júu³ jo wúu¹ tya' Dios 'e nuu²un nifu. Nigajmaa²aa' 'wo² si'ii¹-'oo' coon¹³ 'e jai² líi²naa'. Lawa yuu²¹ cuu²¹ tuu²¹ 'naa' coon¹³ 'e jai² líi²naa' jo lí² cøø²øø' 'í¹ tyú². 13 Joon jileei²¹ 'in 'uun²¹ fi² líi¹i lawa yuu²¹ joon jo ñi¹ xiiala 'øøi²¹-tsi 'e júu³ tya' 'in ngí¹ coon²¹ tsáa¹. 14 Pe 'uunñi² tyú² tya' tsacøøi¹³ 'in nili³ tsu nicalitii²i 'e jmáa¹a 'ii²¹ røø²¹ coon¹³ 'e tyú², coon¹³ 'e gó².

6

1 Moo²¹o' nifugi jon ilii²na' tsacøøi¹³ coon¹³ 'e jai² líi²na'. Mo jée¹gixu 'e júu³ nifu tya' 'e jai² líi²na'. Jo faa³gi 'e joo²¹-tsi' jmoo²¹o' 'e to² do 'e jo 'ee to² 'ii³in. Jo faa³gi 'e 'ná¹ litsaa¹-tsi tsá² Dios. 2 Jon'gi

faa³ tya' 'e saai²¹ tsá² jmi²¹ si 'e toon¹ tsá² cwoo²¹ tya' tsá² 'ee. Jon'gi faa³a' tya' mi jiin¹in tsá² jee²¹² 'li²¹² si mi lisá² 'ii²¹ li tyéi¹ 'ee. ³ Moo²¹o' nifugi wa'a cwó²o Dios la jon.

⁴⁻⁶ Jo lí² tsatyéin¹gi tsá² tún¹ tyani Dios doñi'in 'in niga'ii²¹ 'e júu³ tya' Dios joon gatuu²o tún¹. Tsu 'in nigati²-tsi 'e tyú² 'e cwo²o Dios tsá² joon niga'ii²¹mo Espíritu Tyú² tya' Dios joon gali'in²¹²in 'e júu³ tyú² tya' Dios joon gangóo¹o 'e 'ii²¹ tya' 'e juncwii²¹ ijó¹ wana tuu²o 'e júu³ do lawa'a 'e ña'a gataain¹ 'in Jón¹ Dios tsaa¹ crúu¹³ do, ungo¹ni 'ido jee²¹² tsá² fúui¹. ⁷ In 'ii²¹ 'e júu³ do coon²¹ tún² líi¹ i la lí¹ cwoo¹³ 'wó² mo tsáa¹ jmi¹ ni do tí² coon¹³ naa¹³. Joon cwo²xu 'e jmaai¹ to² tya'a 'in gajii²i do. Nacwaa³mo 'e 'wó² do tya' Dios. ⁸ Pe wana gacwo¹o 'e 'wó² do jiin¹³ 'motóon¹ si toonñi¹ 'ee jo 'ee to² 'ii³in 'e 'wó² do joon tí² lijmaa¹ Dios 'ii²¹ tya'a joon li tyéi¹ ijún¹o 'e 'wó² do la joon jon ilí² tya' tsá² 'in jo 'ii²¹ 'e júu³ ló².

Sijan³an' tá² taain¹-tsi' 'e 'ii¹³na' 'e cwo²o Dios jna'

⁹ Xu¹fiin¹³ foo²na la joon, tsaru¹u', pe líi²na jo tsangii²i 'naa' la joon. Tsáai¹gi-tsi¹ itsangii² 'naa' 'e tyú²-u jiin¹³ la cwó² Dios tsangii² 'in nigajmaa¹a tiin¹³. ¹⁰ Tsu 'in tyú¹mo Dios 'e jo 'iin²-tsi jilaa²¹ 'e nigajmaa²aa', jon'gi 'iin²-tsi xiiala gali'in²¹²naa' 'in tsaru¹u' catyaa² joon gauncoon¹³ 'naa' 'ii' wii²¹² tya'a. Joon jmoo²gii' elo. ¹¹ Pe 'iin²¹²na jmaa²aa' la jaan²¹naa' ca lityéi¹ 'e cwó²-oo' 'e 'ii¹³naa' 'e siján²aan' jiin¹³ la cwó²-oo' 'iin²¹²naa' 'in tsaru¹u'.

12 Jo 'iin²¹² na wa' fu²uu 'naa' pe 'iin²¹² na 'e jmaa²aa' jiin¹³ la jmoo¹o 'in tsá² 'in 'ii²¹i 'e tii²i jiin¹³ la júu³ ga'íi² Dios. 'In tsá² do 'ii²¹i 'e tii²i tsu 'wii¹³ jo¹o líi²i joon tá² taain²¹²-tsi.

13 Joon mo ga'íi² Dios júu³ tya' Abraham ga'éi¹ 'ña'a coon¹³ 'ido tsu jo 'in seen²¹gi 'in feel¹gi lagi 'ii. 14 Gajin²in sii²¹i Abraham: “E la ja²mo iuncwaa³na 'nu, joon líi¹ fúui¹ tyíi¹a incwoo¹³na 'nu.” 15 Joon coon²¹ tún² gasijaan¹an Abraham 'e júu³ ga'íi² Dios tya'a joon coon¹³ la joon ga'ii²¹mo 'e júu³ ga'íi² Dios tya'a. 16 Mo 'éi¹ tsá² Dios tsu feel¹gi 'ido lagi 'ii. Pe jo ñi¹i tsá² 'e jin²gi mo 'éi¹ tsá² Dios. 17 Tsu 'wii¹³ joon ga'éi¹ 'ña'a Dios 'e jai² 'e júu³ 'íi² do. Tsu gali'in²¹²in iliñi¹i tsá² 'e 'iin²¹²in untsín¹ 'e júu³ ga'íi² do jo sisíi² jiin¹³xu. Joon ga'íi² Dios 'e júu³ do tya' tsá² 'in 'ii²¹ 'e tii²i tya' júu³ do. 18 Joon coon¹³ la joon nee²¹o' 'e sá² tún² júu³ 'e jo lí² lasíi², 'e júu³ ga'íi² Dios joon 'e ga'éi¹ 'ña'a. Jee²¹² 'e tún² júu³ lo jo lí² jmaa¹a Dios júu³ tajuu²¹. Joon coon¹³ 'e tún² júu³ do Dios nigacwo¹o jna' coon²¹ fo'feel¹ tya'a. Dios nigacwoo¹ fo'feel¹ tya'a lo tyijna' 'in ningatoo³o' ja'cwoo²¹o 'e tá² taain¹-tsi' 'e 'ii¹³na' 'e júu³ ga'íi² tyi'. 19 Joon 'e júu³ ga'íi² Dios tyi' 'e sijaan²an' li la li coon²¹ ñi'loo³ tya' barco 'e pí² tsá² tsi jmi²¹ mo 'iin²¹² tsá² ján¹ tii² 'e barco do. Tii² si'íi¹ alma tyi' coon¹³ júu³ do jo lí² tsawín² la li 'e barco do. Joon 'e júu³ tyi' li la li ñi'loo³ do tyá² sityiin¹³ li' caluu 'mi² 'íi¹ inuu cwo¹ fee¹ si² ñu'fú². 20 Joon ga'í² Jesús li' caluu li 'íi¹ 'mi² do nifu 'e ná¹ 'wii²¹² tyi' tsu

galíi¹i untsá² 'in tyiin²gi nifu coon²¹ tøøi² la galíi¹i Melquisedec.

7

Jesús líi¹i ca'ii¹³mo untsá² coon¹³ Melquisedec

¹ Joon 'in Melquisedec do líi¹i røøi¹³ tya' coon²¹ fuu²¹ sii²¹ Salem, joon galíi¹i untsá² tya' Dios 'in ñii¹gi. Joon mo gajai² Abraham fu li gali²i 'in røøi¹³ catyaa² do gacwo¹líi¹ Melquisedec ngafee¹³ ni 'ido joon gauncwaa¹³ ni 'ido. ² Joon Abraham do gacwo¹o 'ido ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ tya' jilaa²¹ 'e gali¹i coon¹³ 'nii²¹ do. 'In Melquisedec 'øøi²¹-tsi tsá² 'e sii²¹ nifu, “røøi¹³ 'in jmoo¹o 'ii²¹ røø²¹”; pe joon 'e sii²¹ 'ii jon, “røøi¹³ tya' 'e jmoo¹o tyá² 'íi¹-tsi tsá²”. Tsu 'in Melquisedec do líi¹i røøi¹³ tya' Salem, 'e 'øøi²¹-tsi tsá², “'e jmoo¹o tyá² 'íi¹-tsi tsá²”. ³ Joon jo 'in sáa³, jmii²¹ seein²¹ tya'a jon'gi tsacøøi¹³ tya'a seein²¹. Jo 'e júu³ sá² mo galiseein²¹ jon'gi tya' mo júun²in. Joon la joon 'e lí² líi¹i Joon¹ Dios, untsá²-a 'ii coon²¹ tøø²mo.

⁴ 'Í²du-'oo' xiiala galíi¹ Melquisedec do jaain²¹ tsafeei¹ 'e gacwo¹ líi²¹² tsafeei¹ tyi' Abraham 'ii ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ tya' jilaa²¹ 'e gali¹i tya' 'in røøi¹³ catyaa² do. ⁵ Joon 'in jún² tya' Leví, 'in galíi¹ untsá², 'ná¹ 'ii²¹i ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ tya' tsaruu²¹i do jiin¹³ la to² tyá² ley tya' Moisés xufiin¹³ jileei²¹ 'ido la 'oo²¹ jún² tya' Abraham 'ii. ⁶ Pe Melquisedec fiin¹³ jon' tyiia²¹² Leví ga'ii²¹mo ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹gi jiin¹³ 'e nigajna²a Abraham 'in ga'ii²¹i 'e júu³ ga'íi²i Dios,

joon mo ngayuui¹³ joon gauncwaai¹³ Melquisedec Abraham do. ⁷ Joon jilee²¹mo ñi¹ 'e feei¹gi 'ii 'in uncwaai³ tsá² lagi 'in nicwaai³ do. ⁸ Joon la 'oo²¹ jna' 'in tsañuu¹ 'in 'ii²¹ 'e ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ 'e cwó²o tsá² jmai² tsañuu¹ 'in júun²mo 'i. Pe faa²¹a ni jí² tya' Dios cwáain¹ tya' Melquisedec 'e seen²¹mo 'i coon²¹ tøø²¹mo. ⁹ Abraham gacwó²o Melquisedec ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ 'e gajna²a do. Joon xufin¹³ jo mo galiseein²¹gi Leví coon¹³ jileei²¹ untsá² 'in líi¹i jún² tya'a 'in 'ii²¹ 'e ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ 'e ci¹ tsaruu²¹i lawa'a gacwo¹o jon Melquisedec 'e ca'ii¹³ jee²¹² dyá² 'ii²¹ do tsu ¹⁰ lí²-i 'øø²¹-tsi tsá² 'e 'in tsá² do táa¹i tsi cuerpo tya' líi²¹² tsafeei¹ Abraham, jee²¹² jún² tya'a, mo gacwo¹ii¹i Melquisedec ngafeei¹³ 'ii. Joon mo gatyí² Abraham gatyí²-i jon jún² tya'a.

¹¹ Wana lí² lí²in tsá² Israel tsá² tyú¹i tyani Dios coon¹³ 'e to² jmoo¹o 'in untsá² 'in líi¹i jún² tya' Leví jo 'néi²gi jaain²¹ untsá² 'in líi¹i la líi¹ Melquisedec. ('In tsá² Israel do ga'ii²¹mo 'e ley do 'wii¹³ 'in untsá² do.) Ilín²mo untsá² 'in líi¹i jún² tya' Aarón. ¹² Tsu wana gaunshí²i tsá² 'in lí² lí²in untsá² tya'a 'ná¹-a jon unshí²i ley tya'a. ¹³ Joon Ña'ñu¹u' Jesús líi¹i jún² tya' Judá. Joon jiiin¹³ jaain²¹ jee²¹² jún² tya' Judá do galíi¹ untsá² coon¹³ 'e ley do. ¹⁴ Joon ñi¹i tsá² 'e Ña'ñu¹u' líi¹i jún² tya' Judá. Joon Moisés jo gajin²in jiiin¹³xu wa' iliseein²¹ untsá² jee²¹² jún² tya' Judá do.

¹⁵ Joon 'áai¹gi liñi¹i tsá² 'e galishí²i 'e ley do tsu 'in untsá² 'múui² do-o líi¹i la galí¹i Melquisedec.

16 Joon jo galíi¹i untsá² tsu 'wii'¹³ coon²¹ ley gajin¹² 'e jiin¹³ jú²n² tya' Leví lí² lí²in untsá². Pe galíi¹i Jesús untsá² tsu 'wii'¹³ 'ii'²¹ tya' coon²¹ juncwii²¹ tya'a 'e jo tyéi¹. 17 Tsu la lo-o jin² Dios Jmii²¹ 'wii'²¹² tya'a:

'Ñu-u lí²u'u jaain²¹ untsá² coon²¹ tøø²mo,

coon²¹ untsá² lí²u'u la lí² 'e galíi¹ Melquisedec.

18 Joon coon¹³ la joon 'e ley do 'e galisá² la mo jéi¹ ga'in¹mo tsu jo 'gøøi'¹³ joon jo 'ee to² gali'in³. 19 Tsu 'e ley tya' Moisés do jo lí² jmaa¹a 'e tyu² tyani Dios jiin¹³xu. Joon cwáain¹³ tya' 'e ley do sá² coon²¹ 'e 'íi'¹³-tsi' 'e tyú²gi, joon coon¹³ 'e joon itsatyéen¹na' coon¹³ Dios.

20 Joon Dios ga'ei¹ 'ña'a ilí²in 'ido untsá². 21 'In untsá² catyaai² gangatáa¹i to² untsá² pe jo ga'éé¹i Dios 'ña'a wa' jmá¹ 'ido untsá². Pe 'in untsá² do ga'í²i to² tya' tsu 'wii'¹³ ga'ei¹ Dios 'ña'a tsu ni jí² tya' Dios gajin¹in:

'E ni ga'éé¹i Dios 'ña'a, joon jo gaunsi²igi 'e najin²in:

“Ñu-u lí²u'u jaain²¹ untsá² coon²¹ tøø²mo,

ca 'ii'¹³mo untsá² lí²u'u coon¹³ Melquisedec.”

22 Joon mo ga'í²i Jesús to² tya' untsá² gajmaa¹a Dios júu³ 'e tyú²gi 'e júu³ 'múui² ga'íi²i do tya' xiiala ijmaa¹a tiin¹³ tsá² lagi 'e júu³ ga'íi² nifu.

23 Gangafúu¹mo 'in untsá² catyaai² do tsu mo gajúun²in jo lí² jmá¹gi to² tya'a. 24 Pe Jesús do jo gajúun¹in wa'a 'ná² cwo²o tsá² xeei²¹ to² tya'a 'e lí²in untsá². 25 Tsu 'wii'¹³ joon 'in Jesús do lí²-i jmáa¹a tiin¹³ jileei²¹ 'in tsatyéin¹ coon¹³ Dios 'wii'¹³ 'ii' tsu seen²¹mo Jesús coon²¹ tøø²mo joon mii¹i tyani Dios Jmii²¹ 'wii'²¹² tya' tsá².

26 Coon¹³ la joon Jesus galíi¹i untsá² 'in tyiin²gi nifu 'in 'néi¹na'. Joon jiin¹³ la 'i¹-tsi Dios Jmii²¹ la joon jon 'i¹-tsi 'ii, jo jmoo¹o 'e gó² jon'gi 'noo¹o tsaa². Jo taain²¹²gi lagi coon¹³ 'in røøi²¹ tsaa² joon Dios gasaai²¹ 'ii ñí¹gi lagi tya'cwii²¹. 27 Joon jo líi¹i la líi¹i 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu catyaa² do 'in 'ná¹ jngaai¹³ joo²¹ la coon²¹ jmíi²¹² 'wii¹³ tsaa² tya' tsá². 'Ná¹ jngaai¹³ 'ido joo²¹ tya' tsaa² tya' 'ña'a nifu joon mo ngayuui¹³ joon lí² jngaai¹³ joo²¹ tya' tsaa² tya' tsá² catyaa². Pe mo gacwó¹ 'ña'a Jesús coon²¹ naa¹³ gacwó¹ 'ña'a tya' tsaa² tya' jileei²¹ coonti. 28 'E ley tya' Moisés gatyii¹³in tsá², 'in jo lí² cwo² pí³ yaai wa' jmáa¹a la 'iin²¹²in Dios, ilí²in untsá² 'in tyiin²gi nifu pe mo ngayuui¹³ 'e ley do Dios, coon¹³ 'e júu³ ga'ei¹ 'ña'a, gatyii¹³in Joon¹on ilí²in untsá² 'in tyiin²gi nifu. Joon la joon jiin¹³ coon²¹ tsaa² jo lí² sá² tya'a coon²¹ tøø²mo.

8

Jesús líi¹i 'in faa²¹a 'wii²¹² tya' tsá² coon¹³ júu³ 'múui² ga'í² Dios

1 Jilaa²¹ 'e tyiin²gi 'e sí¹³i lo 'e 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu tyi' líi¹i untsá² la galíi¹ Melquisedec do joon gacwó²o lí' cwoo²¹o Dios Jmii²¹ tsáa¹ 'in tyiin¹ ña'fú². 2 Joon do-o líi¹i to² untsá² tsi inúu cwo¹ fee¹ si² do 'e gajmaa¹³ Ña'ña¹o' jon' gajmaa¹³a tsá². 3 Nigatyii¹³in Dios Jmii²¹ jileei²¹ untsá² 'in tyiin²gi nifu wa icwo²o fa¹ joon jngaai¹³ joo²¹ 'wii²¹² tya' tsá² tsu 'wii¹³ joon 'ná¹ lisá² coon²¹ 'e cwo¹ Jesucristo Dios Jmii²¹. 4 Joon wana

taain²¹²gi Jesús juncwii²¹ jo lí² wa'a ilí²in untsá tsu seen²¹mo untsá² fu juncwii²¹ 'in cwo¹ fa¹ Dios jiin¹³ la ley tyu² Moisés. ⁵ Pe 'in untsá² do cwo¹o fa¹ 'e li la li 'iin³ tya' fa¹ la jai² 'e sá² ñu'fú². Nee²¹o' 'e li la li jiin¹³ 'e sá² ñu'fú² tsu mo gajin²in Dios sii²¹ Moisés xiiala 'ná jmáa¹a 'e 'nú¹ 'mi² santuario do gajin²in: “Cón²du' cwáain¹ jiin¹³ la niga'e²ee 'nu ni moo²¹ do joon la joon jmaa¹³a.” ⁶ Pe Cristo, 'in lí¹i untsá² tyi' ga'í²i coon²¹ to² tyú²gi lagi 'e tsái² do tsu tyú²gi 'e júu³ ga'í² Dios tyi' joon coon¹³ 'e júu³ tyú²gi do faa²¹a Cristo 'wii²¹² tyi'.

⁷ Tsu wa mo'o jo 'ee 'ná¹gi 'e júu³ nifu 'e ga'í² Dios joon jo 'ee 'ná¹gi 'e júu³ 'e ga'í² Dios li gatí² tún². ⁸ Pe Dios tsee¹i 'in ga'í²i 'e júu³ ga'í² nifu jo galí² tyúu¹i coon¹³ 'e joon tsu ni jí² tya'a gajin²in:

Jin²in Ña'ñu¹u': Ijó² coon²¹ jmí²¹² mi sí³na coon²¹ júu³ 'múui² coon¹³ tsá² Israel joongi coon¹³ tsá² tya' Judá.

⁹ Jo ilí¹ la li júu³ gasí³na coon¹³ 'lí²¹² tsacøøi¹³ tya'a 'e jmí²¹² mo gason¹³oon cwo²¹o joon ga'wóo²na cwo¹³ li sii²¹ Egipto.

Tsu jo gauntsín¹ 'in tsá² do 'e júu³ tyiia.

Joon tsu 'wii¹³ joon jo gaunjí²na 'in tsá² do, jin² Ña'ñu¹u'.

¹⁰ 'E júu³ 'múui² isí³na coon¹³ 'in tsá² Israel mo gangí¹ jmí²¹² joon 'e li la li 'elo, jin² Ña'ñu¹u': 'E júu³ 'e sí³na tya' 'in tsá² do 'e lí¹ lawa'a 'e 'i¹-tsi yaamo jiin¹³ la 'i¹-tsii.

Lawa'a 'e tóon³oon júu³ tyiia tsi alma tya'a.

Joon jna-a ilí²na Dios tya'a joon 'ii-gi ilí²in tsá² tyiia.

11 Joon jo 'ná¹ 'e'²gi la jaain²¹ la jaain²¹ xiiala licwii¹in Ña'ñu¹u'.

Jo 'ná¹ 'e'²gi tsagoo¹o jon'gi tsaruu²¹i.

Tsu jilee²¹mo inlicwii¹in jna. La 'in pi³ la 'in cøøi¹³ jee²¹² 'ii inlicwii¹in jna.

12 Joon ilifeei¹-tsii tya' jilaa²¹ 'e gó² tya'a,

Joon jo ti³gi-tsii tsaa² niga'noo¹o.

13 Joon mo fee²¹i Dios tsá² cwáain¹ tya' coon²¹ júu³ 'múui² ijmaa¹a tya'a lawa'a 'e jmoo¹o júu³ 'e nitsáa²mo 'e júu³ gajmaa¹a nifu do. Joon 'e júu³ nitsáai² nisiin¹³mo joon ti li tyé¹mo.

9

Cwáain¹ tya' 'e cwo¹ si² ni cwo¹³ juncwii²¹ coon¹³ 'e cwo¹ si² ñu'fú²

1 Joon júu³ 'e sá² nifu do gatyu²u to² xiiala iun'goo²¹o tsá² Dios pe tsi coon²¹ inuu cwo¹ si² ni cwo¹³ juncwii²¹. 2 Joon 'e cwo¹ si² do li la li coon²¹ 'nú¹ 'mi² lí¹ tún² 'ii¹³ tsi do. Joon gaunsii²¹ tsá² 'e tsi li tsataai² untsá² nifu do, li nacwaa¹³. Joon tsi do si² coon²¹ candelero coon¹³ coon²¹ mesa li náa¹ 'iñi¹ nacwaa¹³. 3 Joon li' caluu 'e 'mi² 'í¹ tsi do gaunsii²¹ tsá², li nacwaa¹³ 'áai¹gi. 4 Joon tsi do-o si² coon²¹ altar li jun¹ untsá² fuu²¹² sán². Si²i jon inuu li tí² tún² do coon²¹ cwóo¹ toon²¹² cwanáa¹³ la caain²¹ tsaa¹ dó². Joon 'e cwóo¹ do gaunsii²¹ tsá², cwóo¹ tya' júu³ ga'íi² Dios. Joon tsi cwóo¹ do si²i coon²¹ tsuu² si 'ó¹o maná. Tsi joon 'yu coon²¹ 'mo'ú² tya' Aarón 'e gani¹³. Tsi joon

jon taa^{'13} 'e cuu²¹² 'e toon²¹² on júu³ tyaa^{'13} júu³ 'e ga^{'íi}² Dios mo nifu. ⁵ Joon ni cwóo¹ do téein² 'in gáí¹ querubines tsí² cwáa¹ 'in lí¹ la lí¹ 'e 'ya^{'2} gi tya' Dios. Joon si^{'íi}¹ cwáa¹ a ni cwóo¹ do li cwo^{'1} o untsá² fa^{'1} tya' tsaa² tya' tsá². Pe jo fuu²¹² gi 'naa' 'láai² 'e júu³ lo.

⁶ Joon mo ga'yee²¹ i ganá¹ tyú² jilaa^{'21} joon la joon gangataa^{'2} i untsá² la coon²¹ jmi^{'212} in^{uu} cwo^{'1} 'nú¹ 'mi^{'2} nifu do 'e un'goo²¹ o Dios jiin^{'13} la tñsi^{'2}. ⁷ Pe jiin^{'13} 'in untsá² 'in tyiin² gi nifu lí² tsa'í² i coon²¹ naa^{'13} la coon²¹ jiin²¹ li tsi li gatí² tún² do. Joon mi tsa'í¹ i do 'ná¹ nityaan¹ an jmi^{'1} tya' joo^{'21} 'e lí¹ lawa coon²¹ fa^{'1} tya' tsaa² tya' 'ña'a joongi tya' tsaa² tya' tsá² catyaa^{'2} do. ⁸ Joon coon^{'13} 'ii^{'21} tya' 'in Espíritu Tyú² tya' Dios lí²-i 'øøi^{'21}-tsi' 'e la 'íi^{'212} jmaai^{'21} gi to² 'e cwo^{'1} 'nú¹ 'mi^{'2} gasi^{'2} nifu do 'e un'goo²¹ o tsá² Dios sijn^{'13} mo tsi do. Li cwaai^{'3} gi 'áai¹ do. ⁹ Joon jilaa^{'21} 'elo lawa coon²¹ cwáan¹ mo tya' nano. Tsu jilaa^{'21} fa^{'1} 'e gacwó² tsá² 'yiaa^{'13} joon coon^{'13} jileei^{'21} joo^{'21} 'in gajngaai^{'13} tsá² 'e cwo^{'13} i Dios 'wii^{'13} tsaa² tya' tsá² jo lili² 'e 'i^{'1}-tsi tsá² 'e tyú² la joon. ¹⁰ Jilaa^{'21} 'elo jmaai^{'1} to² jiin^{'13} coon^{'13} 'e gøø^{'21} ø tsá² joon coon^{'13} 'e 'uun^{'21} un tsá² joongi coon^{'13} xiiala lo^{'2} tsá². Jmaai^{'2} 'e sá² li caluu tsá² 'elo joon jmaai^{'1} to² jiin^{'13} ca mi unsi^{'2} i Dios jilaa^{'21} 'elo.

¹¹ Pe nijó² Cristo joon nano lí^{'1} i untsá² 'in tyiin² gi nifu tya' jilaa^{'21} 'e tyú² gi 'e nigajó². Joon 'e cwo^{'1} li lí^{'1} i untsá² 'e tyú² gi joon jo 'e si'ná^{'2} i. Jon' gaj-maa^{'13} a tsá² 'e cwo^{'1} do. Joon 'øøi^{'21}-tsi tsá² 'e

jo si² ni cwoo¹³ juncwii²¹. 12 Cristo nigangí¹i li cwaai³ 'áai¹ joon jon' coon¹³ jmi¹ 'øø¹i joo'saa²¹ si joo'xuui²¹² 'ee pe coon¹³ jmi¹ 'øø¹i 'ña'o. Joon coon¹³ la joon ga'í² Cristo li cwaai³ 'áai¹ ñu'fú² coon²¹ naa¹³ tya' jileei²¹ tsá² joon la joon gajmaa^{1a} itiin¹³ tsá² coon²¹ tøø²mo. 13 'E la ja²mo mo xee¹i untsá² 'e jmi¹ tya' joo'tsaa¹ coon¹³ jmi¹ tya' chivo joongi coon¹³ fó² tya' joo²¹ 'in júun²in ni altar tya' 'in si'leei²¹ lí²-i jmáa^{1a} tyúí¹ 'ido pe jmaai² lí' caluu-u. 14 Joon wana la joon fee¹gi 'ii²¹ sá² tya' jmi¹ 'øø¹i Cristo 'in gacwóí¹ 'ña'a Dios jo 'ee si'lee²¹i coon¹³ 'ii²¹ tya' Espíritu Tyú² tya' Dios 'in seein²¹ coon²¹ tøø²mo. Joon 'e jmi¹ 'øø¹i untyúí¹ jna' coon¹³ 'e 'i¹-tsi'. Iuntyúí¹ jna' coon¹³ jilaa²¹ to² 'e jo 'ee to² 'íi³in ilí² jmoo²¹o' la to² tyu² Dios 'in jiin¹.

15 Tsu coon¹³ la joon 'in Jesucristo galí¹i 'in lí² faa^{21a} 'wii²¹² tyi' coon¹³ 'e júu³ 'múui² do. Joon coon¹³ la joon lí²-i 'ii²¹ 'in nigatø²ø Dios 'e gatí²i 'e ta^{2a} coon²¹ tøø²mo jiin¹³ la júu³ ga'í² Dios. Tsu Cristo gajúun²in gatyí² jilaa²¹ tsaa² 'e ga'noo^{1o} tsá² 'in seein²¹ la jee²¹² tyu²gi to² 'e ley tya' Moisés do. 16 Tsu mo naroon¹on coon²¹ jí² tya' tyíia³ tya' tsá² ce 'ná¹ júun²in 'in tsá² 'in gajmaa^{1a} 'e jí² do joongi ilí² jmaa^{1a} coon²¹ 'e la jin² jí² do. 17 Jo 'ee to² 'íi³in 'e jí² do la jee²¹² seein²¹gi 'in gajmaa^{1a} 'e jí² do. 'Íi³mo to² 'e jí² do mi yuui¹³ júun²in 'in gajmaa^{1a}. 18 Tsu 'wii¹³ joon 'e júu³ nifu do gali'íi³mo to² mo ngayuui¹³ gatoon¹on jmi¹ 'øø¹i joo'núu³. 19 Tsu Moisés do gajma^{2a} júu³ jileei²¹ 'in tsá² do jilaa²¹ júu³ tya' ley joon mo ngayuui¹³ joon gauncwii¹i capoo²¹² jná² joo'saa²¹ yúun² coon¹³ coon²¹ nii²¹² sii² sii²¹

hisopo. Gauncwii¹i 'e do coon¹³ jmi¹ joo'xuui²¹ coon¹³ jmi¹ chivo sicaai²¹ jmi²¹ joon gaxee¹i 'e jmi¹ do ni jí² tya' ley do joongi jilee²¹ 'in tsá² do. ²⁰ Joon gajin²in: “E jmi¹ lo jmoo¹o jai² 'e júu³ 'e ni'í² Dios tyi'naa'.” ²¹ Joon gaxee¹i Moisés 'e jmi¹ do ni 'e cwo¹ 'ná¹ 'mi² joongi ni jilaa²¹ 'e jmaai² to² inuu cwo¹ do. ²² Coon¹³ 'e ley do jilaa²¹ 'e 'ná¹ lityú² jiin¹³ coon¹³ jmi¹. Joon wa jo tuun²¹ jmi¹ jo lí¹ 'iin² tsaa² tya' tsá².

Mo gajúuin¹ Cristo gatyí²i tsaa² tya' tsá²

²³ Tsu la joon 'e tyiin² 'e li tyú² coon²¹ jmi¹ 'óøi² joo²¹ 'e cwo¹ 'e si² ni cwo¹³ juncwii²¹ 'e li la li 'e cwo¹ si² ñu'fú². Pe 'e cwo¹ si² ñu'fú² 'ná¹ jmi¹ 'e tyiin²gi lagi jmi¹ tya' joo²¹. ²⁴ Tsu Cristo jo ga'í²i 'e cwo¹ 'e gajmaa¹³ tsá² 'e jiin¹³ li la li 'e cwo¹ 'e jai². Pe Cristo ga'í²i fu ñu'fú² joon nano siin¹³in mi¹i tyani Dios Jmi²¹ 'wii²¹² tyi'. ²⁵ Pe Cristo jo gacwói¹ 'ña'a 'láai² naa¹³ la jmoo¹o 'in untsá² 'in tyiin²gi nifu tya' tsá² Israel tsataa²¹²i li nacwaa¹³ 'áai¹gi coon²¹ naa¹³ la coon²¹ jiin²¹ 'e cwo¹o fa¹ 'e lí¹ jmi¹ pe jon' jmi¹ 'óø²i 'ña'a 'e jmi¹ do. ²⁶ Wa gajmaa¹a Cristo la jmoo¹o 'in untsá² do 'e 'ná² júun²in 'láai² naa¹³ ca la mo garoon¹on juncwii²¹. Pe nano mi tí² lityéi¹ coon²¹ naa¹³ gajnéi¹ Cristo 'e cwoi¹ 'ña'a lawa coon²¹ fa¹ 'e 'iin² jilaa²¹ 'ii²¹ tya' tsaa². ²⁷ La joon jilee²¹mo tsá² 'ná¹ júuin² coon²¹ naa¹³ joon mi yuui¹³ joon ilisá² 'ii²¹ tya'a. ²⁸ La joon Cristo jon gacwói¹ 'ña'a coon²¹ naa¹³ lawa coon²¹ fa¹ 'e tyí²i tsaa² tya' tsá² fúui¹. Joon ijnéi¹ tún¹ jon' wa' tyí²i

tsaa² tya' tsá² pe 'e jmáa¹a tiin¹³ jileei²¹ 'in sijéin¹ 'ii.

10

¹ 'E ley tya' Moisés jo li la li 'e tyú² ijó¹, 'e lí¹ jiiin¹³ la lí¹ 'iin³ tya' 'e joon. ² Tsu 'e ley do coon¹³ 'e fa¹ 'e cwó²o tsa² la coon²¹ jiiin²¹ jo lí² untyúu²i 'in tsá² 'in ningatyéin¹ coon¹³ Dios 'wii²¹² 'e fa¹ do. Tsu wana lí² untyúu²i 'e ley do tsá² 'e ján²an 'in tsá² do cwo¹o 'e fa¹ do tsu jo lí³gi róø²i tsaa² mo ngayuui¹³ ga'ín² tsaa² tyá'a. ³ Pe 'e fa¹ 'e cwó¹o 'in untsá² do 'e jmoo¹o 'e tii¹³-tsi tsá² 'e tsaa² niga'noo¹on la coon²¹ jiiin²¹. ⁴ Tsu 'e jmi¹ tya' joo²¹ joongi tya' chivo jo jmii²¹² wa'a lí² 'ín² tsaa² tya' tsá² coon¹³ 'e joon.

⁵ Tsu 'wii¹³ joon mo ga'í²i Cristo ni cwo¹³ juncwii²¹ gajin²in sii²¹i Dios Jmii²¹:
Jo 'iin²¹²u'un wa'a jngaai¹³ tsá² joo²¹ 'e cwo¹ 'nũ
fa¹,
pe nigatyaa¹ 'nũ tyú² coon²¹ cuerpo tyiajna 'e
cwo¹³oo 'nũ.

⁶ Jo tí¹-o'o 'in joo'núu³ 'in júuin² tsá² 'e lí¹ fa¹ jon'gi
tí¹-o'o 'e fa¹ 'e cwo¹ tsá² 'nũ wa' tyii¹ tsaa²
tya'a.

⁷ Joon gafuu²¹²uu: “Jna-a goo²¹²oo ijmaa³aa jiiin¹³ la
tí¹-o'o, Dios tyiia,
jiiin¹³ la jin² ni jí² cwáain¹ tyiia.”

⁸ Nifu jin² 'e júu³ do 'e jo 'iin²¹² Dios jon'gi tí¹-tsi
Dios jileei²¹ joo'núu³ jngaai¹³ tsá² 'e cwó² tsá²
lawa coon²¹ fa¹ jon'gi 'e fa¹ 'e juun¹ do wa' tyí²
tsaa² tya' tsá² jiiin¹³ la to² tyú² ley. ⁹ Joon mo
ngayuui¹³ joon gajin²in: “Jna-a goo²¹²oo ijmaa³aa

jiin¹³ la ti¹-o'o, Dios tyiia.” 'E 'øøi²¹-tsi tsá² jin² 'e nisuun²mo 'e fa¹ 'e gacwó² tsá² nifu joon la joon i'i²i fa¹ li gatí² tún². 10 Joon Dios gajmee¹i jna' tsá² tya'a tsu Jesucristo gajmaa¹a jiin¹³ la ti¹-tsi Dios mo gacwó¹i 'ña'a lawa coon²¹ fa¹ coon²¹ naa¹³ tya' jileei²¹.

11 Jileei²¹ untsá² tya' tsá² Israel jmoo¹o to² tya'a la coon²¹ jmii²¹² joon cwoo¹o 'láai² naa¹³ 'e fa¹ ruui²¹ 'e fa¹ gacwoo¹o la mo jéei¹ xufiin¹³ 'e fa¹ 'e cwoo¹o do jo lí² tyí² tsaa² tya' tsá². 12 Pe Jesucristo gacwoo¹o coon²¹ fa¹ tya' tsaa² tya' tsá² 'e taa²¹ coon²¹ tøø²mo, joon mo ngayuui¹³ joon gacwó²o lí' cwoo²¹ Dios Jmii²¹ tsáa¹. 13 Do-o tyíin¹in síjáan¹³an ca mi tyéi¹ Dios 'in 'ei¹ 'ii 'wii²¹² tíi²i. 14 Tsu coon¹³ 'e coon²¹ fa¹ do gauntyúu²i Cristo jileei²¹ 'in líi²in tsá² tya' Dios coon²¹ tøø²mo. 15 Joon 'in Espíritu Tyú² tya' Dios røø²¹ jon faa²¹a tsu gajin²in nifu:

16 'E júu³ 'múui² ijmáa³aa coon¹³ 'ido mi ngíi² jmii²¹² joon ilí la lí 'elo, jin² Ña'ñu¹u':

Itóon³oon júu³ tyiia tsi alma tya'a, joon i'i¹-tsi la 'i¹-tsii jna.

17 Joon mo ngayuui¹³ joon gajin² 'in Espíritu do: Jiin¹³ coon²¹ naa¹³ 'e tí¹gi-tsii tsaa² tya'a jon'gi 'e gó² 'e nigajmaa¹a.

18 Joon coon¹³ la joon mo ga'ín² tsaa² tya'a jo 'ná¹gi cwoo¹o tsá² fa¹ tya' tsaa² tya'a.

'Ná¹-a tsatyéen¹na' coon¹³ Dios

19 Tsu 'wii¹³ joon, tsaru¹u', lí²-i tsatóo³o' jo cu²-tsi' li nacwaa¹³ 'áai¹gi 'wii¹³ cwáain¹ tya' jmi¹ 'øø²i Jesucristo. Lí²-i tsaa²¹a' 'e fu¹ 'múui² joongi

'e jiiin¹ 'e ganá¹ Jesucristo, coon²¹ fu¹ 'e ngó^{1o} lí' caluu lí 'í¹ 'mí² do. ²⁰ Ganá¹ Jesucristo 'e fu¹ do mo ga'gí¹ 'e 'mí² 'í¹ do 'e 'øøi²¹-tsi tsá² cuerpo tya'o mo gajúun²in. ²¹ Joon Jesús lí¹i untsá² tsafeei¹ tyi' tsi in^{uu} cwo¹ tya' Dios. ²² Joon tsu 'wii¹³ joon 'ná¹-a tsatyéen¹na' coon¹³ Dios 'e jo tóin¹ 'øøi²¹-tsi' joon jo cu²-tsi' 'e tsáai¹-tsi' tsu Jesús do nigauntyúu²i jna' coon¹³ 'e 'í¹-tsi' 'e coon¹³ joon lí³gi jna' 'e róø²na' tsaa², joon cuerpo tyi' sijgí¹ coon¹³ jmí²¹ tyá². ²³ Cwoseen²¹mo' tá² taain²¹²-tsi' coon¹³ 'e jai² lí²na' tsu Dios Jmii²¹ iuntsín²in 'e júu³ ga'í²i tyijna'. ²⁴ Joon cwo'øøi²¹-tsi' xiiala lí² cwóo^{3o} 'e cwáain¹ la jaain²¹ la jaan²¹na' 'e 'ii²¹²mo ruu²¹i joon jmaa¹a 'e tyá². ²⁵ Jo jmoo^{21o} la jmoo^{1o} 'inlí¹³ 'in jo uncaain²¹ coon¹³ jna' 'e ungo^{21o} Dios. Pe 'ná¹-a tyá²a'-tsi' la jaain²¹ la jaan²¹na'. Joon 'e tyiin²gi jmoo^{21o} la joon mi nee^{2e} 'e nijatyéin¹ jmí²¹² mi jó¹ Ña'ñu^{1u}'.

²⁶ Tsu wana 'naa¹gi' tsaa² jiiin¹³ la 'yaa¹-tsi' mi yuui¹³ licwii²¹i 'e júu³ jai² do jo 'e fa¹ sá²gi wa' lí² tyí²gi tsaa² tyi'. ²⁷ Jiiin¹³ 'e sá²gi tyi' 'e sijaan³an' 'e jmá¹a Dios 'ii²¹ tyi' joon 'e jí² ico¹ i'ín²in jileei²¹ 'in 'ei¹ Dios. ²⁸ Wa naseein²¹ jaain²¹ 'in jo jmoo^{1o} n^{uu}¹³un to² tyu² ley tya' Moisés joon wana galiseein²¹ gá¹ gaai²¹ 'in jmoo^{1o} júu³ jai² xiiala niga'láa¹ 'in tsá² do 'ná² júun²in 'ido jo lí² fúu² lí²in tsá² 'ii. ²⁹ Wana lí² la joon coon¹³ 'in 'láa¹ coon¹³ ley tya' Moisés, ¿'ee lí²naa' 'e tí²i ilí² tyá' 'in 'øøi²¹ Joon¹ Dios joon jo tsáai¹-tsi jmi¹ 'øø²i 'e gatúun²un 'e jmoo^{1o} jai² 'e júu³ ga'í² Dios, tsu

coon¹³ 'e jmi¹ do galityúu¹mo tsá²? ¿'Ee líi²naa' ilí² tya 'in ungoøø¹i 'in Espíritu Tyú² tya' Dios 'in 'iin²¹²in 'ii? ³⁰ Tsu né²o' 'in nigajin²: “Jna-a icóon²oon tyiia; joongi jna joon incíi³h.” Gajin²o jon: “Ña'ñu¹u' ijmáa¹a 'ii²¹ tya' tsá² tya'a.” ³¹ ¡'Áa¹mo wúu¹ wa'a xuui²¹ tsá² jacwoo²¹o Dios 'in jiin¹!

³² Pe cwtii¹³du¹-oo' xiiala gañi²ii' wúu¹ la mo jée¹ mo ngayuui¹³ ga'ii¹³naa' 'e júu³ jai² 'e gajmaa²aa' taa¹aa' coon¹³ jilaa²¹ fa'í³ 'e galiseen²¹naa'.

³³ 'Inlíi¹³ 'naa' gajjin²in tsá² 'naa' joongi gajmeei²¹ tsá² 'naa' tyani tsá². Joon 'inlíi¹³gi 'naa' líi¹naa' 'in seein²¹ tyú² coon¹³ 'in ga'e² tsá² wúu¹ do. ³⁴ 'Naa', fúu² galíi¹naa' 'in tsá² taai² 'nuñi³. Joon gajmaa²aa' jløø¹³naa' mo ga'wo² tsá² 'e sá² tyii', tsu ñi² 'naa' 'e fu ñu'fú² 'e sá² 'e tyú²gi tyii' 'e ta²a coon²¹ tøø²mo. ³⁵ Tsu 'wii¹³ joon jo tú² 'naa' 'e jo 'goo²oo' tsu 'áai¹gi fee¹ 'e jnaa¹ tsá² 'in jo cu²-tsi. ³⁶ Tsu 'naa' 'ná¹-a taan²¹²naa' tá² táain²-oo' 'e jmaa²aa' la 'iin²¹² Dios joon wa i'ii¹³naa' 'e júu³ ni'íi²i. ³⁷ Tsu ni jí² tya' Dios gajin²in:

La jmoo no-o ijó¹ 'in 'ná¹ ijó¹ joon jo 'áai¹ li'íi²¹²gi.

³⁸ Pe 'in seein²¹ tyú² coon¹³ Dios 'ná¹ liseein²¹ 'e jai²gi líi²i,

tsu 'in tú² 'e jai² líi²i jo iti²gi-tsi Dios 'ii.

³⁹ Pe jna' jo líi¹na' la líi¹i tsá² 'in tú² 'e jai² líi²i joon i'ín²mo. Tsu jna'o' líi¹na' la líi¹i tsá² 'in jai² líi²i, 'in jmóo¹ tiin¹³ alma tya'a.

11

Xiiala nigajmaa¹a 'in jai² galíi²i Dios

1 Wana jai² líi²na' jo cu²-tsi' 'e 'ii¹³na' 'e sijáan³an' jogi cu²-tsi' 'e la jai² 'e jo jóø²ø'. 2 'Ii²¹mo Dios 'líi²¹² tsacøøi¹³ tyi' coon¹³ 'e jai² galíi²i.

3 Coon¹³ 'e jai² líi²na' né²o' 'e Dios gajmaa^{1a} juncwii²¹ coon¹³ júu³ tya'a joon 'e jóø²ø' lano jon' gali² coon¹³ 'e sá² la mo jéei¹.

4 Coon¹³ 'e jai² galíi² Abel gacwoo^{1o} Dios coon²¹ fa¹ tyú²gi lagi 'e fa¹ gacwoo^{1o} Caín. Joon gajmaa^{1a} Dios júu³ 'e tyú²mo Abel joon ga'ii²¹mo Dios fa¹ 'e gacwoo^{1o}. Joon xafiin¹³ nijúun¹mo Abel fee²¹mogi jna' coon¹³ 'e jai² galíi²i.

5 Coon¹³ 'e jai² galíi² Enoc gangaa¹³ⁱ 'e juncwii²¹ 'e sá² li' cataain²¹ jo gajúun²ⁱⁿ. Joon jo tyéi¹gi tsá² 'ii tsu gatøø^{21o} Dios 'ii. Joon jin² ni jí² tya' Dios cwáain¹ tya' 'ido 'e la nu'gi gatøø²¹ Dios 'ii jløø¹³mo Dios tya' 'ido. 6 Jo li² Dios jløø¹³ⁱ tya' tsá² wa jo jai² líi²i tsá² júu³ tya'a tsu wana 'iin²¹²ⁱⁿ tsá² tsatyéen¹ⁱⁿ coon¹³ Dios 'ná¹ 'e jai² líi²i 'e seein²¹ Dios joon ityí² Dios tya' 'in 'naai¹ 'ii.

7 Coon¹³ 'e jai² galíi² Noé gajmaa^{1a} nuu^{13un} tya' Dios mo gajmaa^{1a} Dios 'ii júu³ 'ee ilí² 'e jo mo gali² jóø²ø. Gajmaa^{1a} Noé nuu^{13un} joon gajmaa^{1a} coon²¹ barco 'e jmáa^{1a} tiin¹³ familia tya'a. Joon coon¹³ la joon gajmaa^{1a} Noé júu³ 'e gó² 'in tsá² taain²¹² juncwii²¹ joon ga'ii²¹mo Dios 'ii coon¹³ 'e jai² 'e galíi²i.

8 Coon¹³ 'e jai² galíi² Abraham gajmaa^{1a} nuu^{13un} joon ga'woo²ⁱ goo^{1o} mo gatø¹² Dios 'ii. Joon ngalín² coon²¹ cwoo¹³ icwo² Dios 'ii 'e lí¹ lawa coon²¹ 'e gatíi²i. Joon ga'woo²ⁱ goo^{1o} do jiin¹³

jo ñi¹ xiafu tsalín². 9 Tsu coon¹³ 'e jai² galíi² Abraham gatéin² 'e cwoo¹³ do 'e gajin² Dios 'e cwó² 'e cwoo¹³ do tya'a. Líi¹ la líi¹ tsá² coon²¹ fuu²¹ gasii²¹ coon²¹ 'nú¹ 'mí² gatéin² do. La joon gajmaa¹ a jóon¹ on Isaac coon¹³ tyii²¹² a Jacob tsu 'ii jon ga'ii²¹ mo 'e júu³ ga'íi² Dios do. 10 Tsu Abraham gasijáan¹ an 'e fuu²¹ do 'e si² coon²¹ ni tífuu²¹ 'e gajmaa¹³ a Dios.

11 Coon¹³ 'e jai² galíi² Sara, xufiin¹³ nasuun²¹ mo tsatyeein¹ yuun²¹, gacaan²¹ mo yuun²¹. Joon galiseein²¹ yuun²¹ tsañuu¹ tya'a tsu 'wii¹³ jo¹ o galíi² iuntsiin¹ in Dios 'e júu³ ga'íi² tya' 'ii. 12 Joon coon¹³ la joon Abraham xufiin¹³ tí² lijúun² mo galiseein²¹ jún² tya'a fúui¹ 'in tí² la tí² núu¹ 'ii¹³ in tsaa²¹ juncwii²¹ joongi la tí² too¹³ taa¹³ tí² jmi'ñi³ 'in tí² jún² tya'a. Jo líi¹ tsá² un'íi² in.

13 Joon 'in tsañuu¹ no jo ga'ii²¹ la nu'gi ijúun² in 'e júu³ ga'íi² Dios tya'a. Pe tsu 'wii¹³ jai² galíi² lawa sá² coon²¹ 'e gangóo¹ 'wíin² joon tsu 'wii¹³ ja² mo líi² ga'í¹-tsi jløø¹³ mo 'áai¹. Joon coon¹³ la joon gajmaa¹ 'in tsá² do júu³ 'e líi¹ tsá² coon²¹ fuu²¹ lí² taan²¹² in 'e juncwii²¹ lo, la coon²¹ ingíi¹ 'e juncwii²¹ lo. 14 Joon 'in jmoo¹ la joon jmoo¹ júu³ 'e 'noo¹ coon²¹ goo¹ lí² xia'. 15 Tsu wana 'í¹-tsi tsá² tsalín² mo 'e fuu²¹ ga'woo² do tún¹ lí¹ o tsalín² tún¹. 16 Pe 'in tsá² do gali'iin²¹² in coon²¹ goo¹ 'e tyú² gi, 'øøi²¹-tsi tsá² 'e goo¹ 'e sá² ñu'fú². Tsu 'wii¹³ joon jo fa'íi²¹ líi² Dios wa unsii²¹ 'in tsá² do 'ii: "Dios tyi'." Tsu Dios nigatyaa¹ tyú² coon²¹ fuu²¹ tya' 'in tsá² do.

17 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Abraham, ngajée¹ jóon¹on, 'in sii²¹ Isaac, fu y^u moo²¹ ijngaa¹³; icwo²o Dios fa¹ mo gali'in²¹²in Dios liñi¹ xiiala 'i¹-tsi Abraham. Nigatyaa¹ Abraham tyá² 'e cwóo¹i 'in jóon¹on camuui¹³ do fa¹a x^ufin¹³ nigajin² Dios si^h²¹i Abraham: 18 “Coon¹³ Isaac 'e tsafúu¹i jún² tyi'i jiin¹³ la júu³ ga'í³h.” 19 Ts^u ñi¹ Abraham lí² jmáa¹a Dios jiin¹in tsá² 'in nijúin¹. Joon lí²-i 'øøi²¹-tsi tsá² 'e lawa 'ii²¹mo Abraham jóon¹on tún¹ gajjin¹in jee²¹² 'li²¹².

20 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Isaac ga'í²i júu³ tya' Jacob coon¹³ Esaú 'e iuncwaai³ Dios 'ii. 21 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Jacob mo tí² lijúun²in ga'í²i júu³ tya' xuui²¹² tya' José 'e iuncwaai³ Dios 'ii. Joon ga'uu¹i mootyí¹i y^u 'mo'ú² tya'a joon gacwo¹o 'maai¹³ Dios. 22 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² José, mo tí² lijúun²in, gaty^u² to² tsagoo¹o 'ee 'ná¹ jmáa¹a coon¹³ 'moo¹ táa¹i, ts^u jin²in José 'e tsá² Israel 'in 'wóo²mo Egipto mi licíin²gi.

23 Coon¹³ 'e jai² galíi² saa² jmii²¹ Moisés ga'mée¹i gaai²¹ si^h²¹ mo licíin² gangaa¹³i Moisés. Ts^u galili²o 'e xuui²¹² 'yei²gi 'áai¹ do. Joon jo 'goo²¹o x^ufin¹³ nigaty^u² róøi¹³ to² wa'a júuin² jileei²¹ xuui²¹² tsañ^u¹. 24 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Moisés mo galíi¹i tsañ^u¹ jo gali'in²¹²gi 'e líi¹gi jóon¹ jamí²-i róøi¹³ do. 25 Gatí¹gi-tsi 'e ní¹i wúu¹ coon¹³ tsagoo¹o 'in líi¹i tsá² tya' Dios lagi wa'a ngí¹ 'e jløø¹³i coon¹³ tsaa² coon²¹ si²x^u. 26 Galíi²gi 'e tyá²gi wa'a coon²¹on fa'í²¹ tya' Cristo lagi 'oo¹o jilaa²¹ 'e sá² fu Egipto, ts^u 'iin²¹²gi 'e 'lee¹³i icwo²

Dios 'ii. 27 Coon¹³ 'e jai² galíi² Moisés gacwo'í¹o cwoo¹³ Egipto do jo 'ee 'goo¹o xufiin¹³ 'nii²¹-tsi róøi¹³ tya'a. Gajmaa¹a ta²a coon¹³ 'e ga'i¹-tsi lawa gangaa¹ Dios 'in jo nee¹in tsá².

28 Coon¹³ 'e jai² galíi² Moisés gajmaa¹a 'e jmi²¹² pascua nifu joon gaty^u²u to² wa'a xee¹i tsá² jmi¹ jiin² taan¹an caai¹ 'ooca'ná¹. 'E coon¹³ la joon 'in ángel 'in gasii²¹in Dios ijngaa¹³i 'in jóon¹ tsá² nifu tya' tsá² Egipto jo jngaa¹³i 'in xuui²¹² tsañuu¹ liseein²¹ nifu tya' tsá² Israel. 29 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² 'in tsá² Israel do gangí¹i ni cwoo¹³ tyuu²¹ li ná¹ 'e jmi'ñi¹³ sii²¹ Mar Rojo. Joon mo gali'in²¹²in 'láa² Egipto jmaa¹a la joon gajgoo²¹o jmi²¹.

30 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² tsá² Israel do gacii²¹mo 'e 'oo² 'e si² cu' li' Jericó. Mo ngayuui¹³ gangí¹i tsá² Israel dyía¹ jmi²¹² cu' li' li lí² 'oo do gacii²¹mo 'edo. 31 Joon coon¹³ 'e jai² galíi² Rahab, 'in yiiatsangó¹ do, jo gajúun²in coon¹³ 'in tsá² jo nuu¹³un do tsu ga'ii²¹mo tyú²-u Rahab 'in tsá² Israel 'in tyalíin² 'e fuu²¹ do 'e jøø².

32 ¿'Ee 'ná² fuu²¹²gii 'naa'? Tsu jo cwooi¹ wa'a 'e fuu²¹²gii 'áai¹ 'naa' cwáain¹ tya' Gedeón coon¹³ Barac, coon¹³ Sansón, coon¹³ Jefe², coon¹³ David, coon¹³ Samuel, coon¹³ 'in tsá² 'in nigacwoo¹o júu³ tyú² tya' Dios la mo jéi¹. 33 Coon¹³ 'e jai² galíi² 'ino gali¹i róøi¹³ catyaa² joon gaty^u²u to² coon²¹ røø²¹. Joon gauncoon¹³ Dios 'ii jiin¹³ la júu³ niga'í²i. Joon gajni¹i moo'oo²¹ 'yia¹ 34 joon gadyuu¹u jí² 'e coo²¹ 'áai¹. Coon¹³ 'e jai² galíi² galáa²mo ijúun¹in coon¹³ ñi³. In jo pín³ galí¹i tsá² pí³-tsi joongi

gatyu^{2u} to² 'láa² fúui¹ wa'a lii¹i 'in jmaa¹a 'nii²¹ coon¹³. ³⁵ 'In líi¹³ tsamí² ga'ii²¹mo tún¹ jiiin¹ 'in nijúuin¹ tya'a coon¹³ 'e jai² galíi².

Joongi 'in catyaaí²gi tsu 'wii¹³ 'e jai² galíi² 'ido gajmee²¹mo tsá² 'ii. Jo ga'ii²¹i 'e láa²ni 'ido wa'a tú² 'ido 'e jai² líi²i. Jo gaunsi²i 'ido 'e jai² líi²i tsu 'iin²¹²in 'ii²¹i coon²¹ juncwii²¹ tya'a 'e tyú²gi ñu²fú². ³⁶ Joon 'in catyaaí²gi gaungøø¹i tsá² 'ii, joongi gapoo²i 'ido. Joon cagi ñi³ gato²o luu²¹² tii² 'ido joongi gata²ni 'ido 'nuñi³. ³⁷ Joon gajngaa¹³ni 'ido coon¹³ cuun²¹² joon seein²¹gi 'in gatuu²¹ coon¹³ sierra gajmaa¹a tún² 'no¹³ 'ido. Joon seein²¹gi 'in ga'e²e wúu¹ gajøø²ni 'ido xiiala líi² 'ido. Seein²¹ 'inlíi¹³ gajúuin¹ coon¹³ ñi³i. Seen²¹mo 'inlíi¹³ gangii¹i cataain²¹² cataain²¹² jlii¹i jiiin¹³ coon¹³ loo²¹ tya' joo'saa²¹ si loo²¹ chivo 'ee. Nitañii²mo 'ido 'áai¹ joon nigangoo¹on wúu¹ joon nigajmaa¹a tsá² 'e gó² tya'a 'áai¹. ³⁸ 'In tsá² lo ngí²i la caain²¹ li jo 'in tsá² seein²¹ joongi li' moo²¹ joon tsataa²¹²i too²¹ xá¹ si too²¹ nu¹ 'wó² 'ee. Joon tsá² taain²¹² juncwii²¹ 'in 'ei¹ Dios jo tii²i licwii¹in 'in tsá² tyú¹ lo. ³⁹ Joon 'in tsá² lo xufiin¹³ ga'ii²¹mo Dios 'ii tsu 'wii¹³ 'e jai² galíi² jo ga'ii²¹i iuntsiin²¹ 'e júu³ ga'ii² Dios; ⁴⁰ tsu Dios niganí²i coon²¹ 'e tyú²gi tyi', 'e 'in tsá² lo jo i'ii²¹i 'e júu³ ga'ii² Dios tya'a ca mi toon²¹on' sicaan²¹na' coon¹³ 'ii.

12

Jøø²na' Jesús

1 Tsu 'wii'¹³ joon mi nee²¹²na' 'in tsá² lo 'in 'e'² jna' xiiala jai'² galíi'² tuu²¹² jna' lí' caai²¹ jilaa'²¹ 'e jmo¹o jín¹ coon'¹³ jilaa'²¹ tsa² 'e jmo¹o jnúu'¹³ jna' joon 'ná¹ cwoo'¹³-tsi' ngii'²¹' 'e fu¹ cwo'¹ Dios jna' ngii'²¹'i. 2 Cwoj⁰na' jiiin'¹³ Jesús 'in cwo'²o jna' 'e jai'² líi'²na', 'ii jon iuntsín² 'e jai'² líi'²na'. Tsu 'ii-o, tsu 'wii'¹³ ñi¹o 'e jløøi'¹³ 'e ilisá² tya'a mo gangíi'¹ ganí'²i wúu¹ tsa²' crúu'¹³, jo 'ee cwáain¹ gacón² wa'a sá² fa'ii'²¹ 'in júuin² la joon. Joon gacwaa²¹a lí' cwoo²¹o tsá¹ lí tyín¹ Dios lí silií'²¹² tya'a.

3 Untii'¹³du'-oo' xiiala líi'¹i Jesús mo ganí'²i wúu¹ 'áai¹ jacwoo²¹o tsá² røø'²i tsa² joon jo 'wóo²oo', joon jo tyá¹a-'oo' líi'²naa'. 4 Tsu 'naa' jo mo gatiin²naa' coon'¹³ tsa² ca júun²moo'. 5 ¿Ti niga'íin²mo-'oo' 'e júu³ cwáain¹ nigacwo¹ Dios jileei'²¹ jóon¹ 'in jai'² líi'²'i 'ii? Gajin'² Dios ni jí² tya'a: Yuu²¹ tyiia, jo jmaa²'a 'e jo tsáai'¹gi-'o'o mi 'e'²e Ña'ñu'¹'nu wúu¹ 'e ilijmaa²'a nuu'¹³'un, jon'gi wa jo tya¹-o'o mi tyu'² Dios to² 'nu jmaa²'a nuu'¹³'u.

6 Taa'²¹ jmaa²aa' mo 'e'²e Dios 'naa' wúu¹ tsu Ña'ñu'¹'nu cwo'²o cwáain¹³ jiiin'¹³ 'in 'iin²¹²in. Joon 'e'²e wúu¹ jiiin'¹³ 'in niga'ii'²¹i ilíi'²in jóon¹on.

7 Dios jmo¹o lawa jóon¹on 'naa' mo 'e'²e wúu¹ 'naa' 'e jmaa²aa' nuu'¹³uun' to² tyu'²u. Jo jóon¹ tsá² seein²¹ wa' jo tyu'² jmii²¹ to² 'e jmaa¹'a nuu'¹³un. 8 Joon wana jo 'e'²e Dios 'naa' wúu¹ 'e jmaa²aa' nuu'¹³uun' la jmo¹o Dios tya' jileei'²¹ jóon¹ catyaaí'² do jo líi'¹naa' jóon¹on 'in la jai'², jiiin'¹³ líi'¹naa' jóon¹ tsá². 9 La joon jon mo líi'¹na' xuui²¹² gatyu'²u ñu'¹'nu to²

jna' joon gaun'goo²¹o' 'ii. ¿Tɪ jon tyú²gɪ wa jmoo²¹o' núu¹³un' to² tyu²u ñu¹u' 'in tyín¹ ñu¹fú² 'e coon¹³ la joon liseein²¹mo' coon¹³on? 10 Mo toon²¹on' juncwii²¹ gatyu²u ñu¹u' to² tyi' coon²¹ catá² jiin¹³ la lí²i 'e tyú²-u. Pe Dios tyu²u jna' to² jmaai¹³ 'e tyú² tyi' 'e lí²na' 'e tyú¹na' la tyú¹ 'ii. 11 'E la ja²mo jiin¹³ coon²¹ wúu¹ 'e 'e²e Dios jna' jo tí²-tsi' mo nee²¹e' 'e wúu¹ do tsu wúu¹ lí²na'. Pe mo gangí¹gi joon tya' 'in galití²i coon¹³ 'e wúu¹ gangoo¹o do gali'ín³mo to² tya' juncwii²¹ coon²¹ tsáa¹ tya'a 'e seein²¹ coontun.

Tsaa¹³mo wa'a jo jmoo²¹o' núu¹³un' júu³ tya' Dios

12 Tsu 'wii¹³ joon sáa¹³aa' cwóo²oo' 'e 'í¹ 'infá² 'e jmaa²aa' la to² tyu² Dios joon cwoo²oo' pí³ moo-jní²ii' 'e ngí²ii' lí 'iin²¹²in Dios. 13 'Naa²aa' 'e fu¹ coon²¹ tsáa¹ 'e 'in tsá² 'in 'í¹ túin²-tsi ilí² coon²¹ 'e 'í¹-tsi 'e jo tsawíin² coon¹³ Dios.

14 Cwoo¹³-oo' 'e seen²¹naa' tyú² coon¹³ jileei²¹ tsá². Cwoo¹³-oo' 'e ngí²ii' jiin¹³ la 'iin²¹²in Dios tsu jiin¹³ coon¹³ la joon lí² máa¹³naa' Dios. 15 Tí²moo' tsu 'nei² jo 'ii¹³naa' jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in Dios jmáa¹a tyii'. Tí²moo' wa'a lí¹naa' lawa coon²¹ 'mó² 'ootyi¹ coon¹³ 'e 'í¹-oo' joon coon¹³ la joon fúu¹mo 'in'leei²¹. 16 Un'øø¹³naa' yaanaa' 'e jo foo¹³naa' tsamí² tya' tsá² xeei²¹ si jo tsáai¹-oo' 'e cwaai¹³ 'ee la gajmaa¹a Esaú. Tsu Esaú do ga'ní¹ 'e tí²i 'wii¹³ 'e galiseein²¹ nifu. Ga'ii²¹i jiin¹³ coon²¹ wúun¹ 'uunñi² tya' 'e tí²i do. 17 Joon ñí² 'naa' mo licíin²¹gi mo gali'iin²¹²in Esaú 'e uncwaai¹³ jmii²¹ 'ii pe jo júu³ joongi wa'a uncwaai¹³gi jmii²¹ 'ii. Joon jo

gatsaa²¹gi xiiala unsii²gi 'e nigajmaa¹a do xufiin¹³ tyi¹gi 'áai¹.

18 Tsu 'naa' jo mo gangatyéen¹naa', la gajmaa¹a 'in tsá² Israel do, coon²¹ moo²¹ 'e jo li lii²¹ tsá². 'E moo²¹ do gacóo¹o coon¹³ jí², ga'ii²¹ nuu²¹ joongi ga'ii²i tyi². 19 Joon jo ganuu²un 'e lúu¹ gaxúu²u do si 'e júu³ tya' Dios 'e ganúu²un 'in tsá² do gafaa²¹ Dios 'ee. Joon 'in tsá² do 'in ganúu²un 'e júu³ tya' Dios do gamii¹i tyani Moisés 'e jo faa²¹gi 'e júu³ do 'laai²gi. 20 (Tsu jo ta² 'in tsá² do 'e to² gatyú² 'e júu³ do: “Wana jaain²¹ joo'núu³ soo¹o 'e moo²¹ do 'ná¹ jngaa¹³mo tsá² 'ii, tyuu¹ tsá² 'ii cuun²¹² si 'yá²a tsá² 'mosuu²¹ tya'a 'ee.” 21 Joon 'áai¹ fo² jnee¹i ca 'ña'a Moisés gajin²in: “Jlee¹na 'goo²¹-oo.”)

22 Pe 'naa'gii' li' cii¹i tyii'. Ningatyéen¹moo' coon²¹ moo²¹ sii²¹ Sión li náa¹ fuu²¹ tya' Dios 'in jii¹. 'øøi²¹-tsi tsá² 'e fuu²¹ Jerusalén 'e náa¹ ñu'fú² li sicaain²¹ ángeles fúu¹ 23 'e un'goo²¹o Dios 'e jløø¹³mo. Ningatyéen¹naa' li sicaain²¹ 'in jón¹ Dios 'in toon¹on jí² 'e náa¹ ñu'fú², joongi Dios 'in jmoo¹o 'ii²¹ tya' jileei²¹. Ningatyéen¹naa' almas tya' 'in tsá² 'in gauntyú¹ Dios joongi 24 Jesús 'in faa²¹a 'wii²¹² tyi' coon¹³ 'e júu³ 'múu² ga'ii² Dios tyi'. Ningatyéen¹naa' 'e jmi¹ tya' Jesús gaxée²i jna' 'e faa²¹a jmo²o jna' júu³ tya' 'e tyú²gi lagi jmi¹ tya' Abel do.

25 Tsu 'wii¹³ joon 'aa²¹²naa' yaanaa' wa'a jo 'ii¹³gii' 'in fee²¹naa' no. Tsu wana jo galáai² 'in tsá² do 'in gafee²¹i Dios ni cwoo¹³ juncwii²¹ lo, xúfoo² jna'gi' 'e laa¹na' wa jo 'ii¹³na' 'in gafee²¹i jna' fu ñu'fú². 26 'E júu³ tya' Dios do yiia¹³ joon

gajmaa¹a jle¹e ni cwoo¹³ ni 'wó²; pe nano jin² Dios: “Coon²¹ naa¹³gi ijmáa³aa jle¹ jon' wa' jiin¹³ ni 'wó² pe ijlé²e jon ñu'fú².” 27 Joon mo gajin²in, “coon²¹ naa¹³gi”, 'øøi¹³-tsi tsá² ityí²i jilaa²¹ 'e sá² ilí² jle¹ 'e gajmaa¹a Dios joon jiin¹³ coon²¹ isaai¹gi 'e jo jle¹gi. 28 Joon cwo²o Dios jna' 'e tsatoo³o' li tyu² to² joon jo 'ee sá² lí² jiin¹³xu li tyu² 'ii to². Tsu 'wii¹³ joon cwoo³o' 'maai¹³ joon un'goo²¹o' Dios coon¹³ jilaa²¹ 'e tsáa¹-tsi' joongi ligøø¹mo' 'ii jiin¹³ la tí²i. 29 Tsu Dios tyi' lí¹i la lí¹ coon²¹ jí² 'e coo²¹ jilaa²¹ 'e gó².

13

Xiiala jmoo¹o tsá² la tí²-tsi Dios

1 Jo tuu²uu' 'e 'iin²¹²naa' la jaain²¹ la jaan²¹naa' lawa ruu²¹moo'. 2 Jo cwo'ín²-'oo' 'e 'ii¹³naa' tsá² xeei²¹ inuu tyii' tsu coon¹³ la joon 'inlí¹³ tsá² niga'ii²¹mo ángeles inuu tya'a xufiin¹³ jo ñii¹in.

3 Untii¹³du-'oo' 'in tsá² taai²¹² 'nuñí³ lawa'a taa²moo' coon¹³on jon. Untii¹³du-'oo' 'in tsá² 'in gajmeei²¹ tsá² tsu 'naa'oo' jon lí¹naa' tsá² sá² moo¹ taai².

4 Un'goo²¹oo' 'e cui² cwoo²¹ tsá² joon 'e tyú²-u 'e jmá²a tsá² 'ee jmáa¹a jiin¹³ coon¹³ 'oo²¹²o tsu ijmáa¹a Dios 'ii²¹ tya' tsá² wana 'lá²a tsá² la jo mo cui² cwoo²¹o joongi tya' 'in 'lá²a coon¹³ tsamí² tya' tsá² xeei²¹.

5 Jo cwo'ii²¹-'oo' cuu² 'áai¹³ joon jmaa²aa' jløø¹³naa' coon¹³ 'e sá² tyii' tsu Dios gajin²in: “Jiin¹³ coon²¹ naa¹³ icuu¹³na tyii' joon jiin¹³

coon²¹ jmi²¹² wa'a t²¹na 'naa'." 6 La joon jna', 'in jai'² lí²i Cristo, lí²-i fáa³a' jo cu'²-tsi':

Ña'ñu'¹u' 'in uncoon'¹³ jna.

Jo 'goo'²¹oo jiin'¹³xu 'e gó² lí² jmá²a tsá² tyiia.

7 Untii'¹³du'-'oo' 'in tyu'² to² jee²¹² 'naa', 'in cwo'¹ 'naa' 'e júu³ tya' Dios. 'I²du'-'oo' xiiala ngí¹ 'in tsá² do joon tsáa²mo-'oo' la tsáai¹-tsi 'ido.

8 'In Jesucristo do coon²¹ lí¹i tyiia² joongi jmi²¹² no joongi coon²¹ t²¹mo jo sisí² coonti. 9 Jo cwó² 'naa' wa'a cón² tsá² 'naa' tóo² coon'¹³ 'láai² nii² júu³ 'e sisí²i. Tsu tyú²gi wa'a pí²-tsi' tsu 'wii'¹³ 'iin²¹mo Dios jna' lagi tyu'² 'in tsá² do to² 'e tyee³e', tsu 'e to² tyu'² 'in tsá² do jo mo gauncoon'¹³ jiin'¹³ jaain²¹ tsá².

10 Pe jna' 'oo²¹o' coon²¹ fa¹ 'e xiia'²¹ 'e jo tí²i d²¹ø 'in untsá² 'in gajmaa¹a to² tsi inuu cwo'¹ tsáai² do. 11 'In untsá² 'in tyiin²gi nifu tya' tsá² Israel gacón² jmi¹ tya' joo'²¹ 'in nijúin¹ inuu li nicwaai³gi 'áai¹ lawa coon²¹ fa¹ tya' tsaa² tya' tsá². Pe moo¹ taai² 'in joo'²¹ nijúin¹ do gajúun² li caluu li taai² tsá². 12 La joon jon Jesús gajúun²mo li caluu jon ilí² tyí² tsaa² tya' tsá² coon'¹³ jmi¹ 'ó²i 'ña'a. 13 Moo²¹o' jon li caluu fuu²¹ tya' tsá²² Israel. Tsaj²¹²na' Jesús, cwoli² cwofaa'²¹a tsá² gó² tyi' la gafaa'²¹a tsá² gó² tya'a. 14 Tsu juncwii²¹ lo jo 'oo²¹o' coon²¹ goo²¹o' 'e taa'²¹a coon²¹ t²¹pe naa²¹a' coon²¹ fuu²¹ ijó¹ mi licíin²¹gi. 15 Tsu 'wii'¹³ joon 'ná¹-a un'goo²¹o' Dios Jmii²¹ coon²¹ t²¹mo 'wii'¹³ 'e gajmaa¹a Jesucristo 'wii'²¹² tyi'. Joon 'e fa¹ 'e 'ná¹ cwó²o' li la li 'e júu³ fáa¹³a' mo un'goo²¹o' 'ii. 16 Joon

jo un'ín²-oo' 'e jmaa²aa' 'e tyú² jon'gi un'ín²-oo' 'e uncoon¹³oon' 'in tsá² sityéein¹ jmii²¹² coon²¹ 'e sá² tyii' tsu' elo 'e fa¹ 'e tí²-tsi Dios.

17 Jmaa²aa' núu¹³uun' 'in tyu² to² 'naa', jmaa²aa' jiiin¹³ la jin²in. Tsu' 'in tsá² no 'ái² almas tyii' joon ñi¹o 'e 'ná¹ joon¹²on cwáain¹ coon¹³ Dios. Cwóo²-oo' 'e jogi' tyaan²¹ to² 'e to² tya' 'in tsá² do, joon lí² líi¹i to² jløø¹³mo. Tsu' la joon ili² tyú²gi tyi'naa'.

18 Fáa¹³aa' júu³ tyú² 'wii²¹² tyii'i tsu' ca ní³mo 'e saan²¹a'an, 'iin²¹²moo'o jmoo²¹o'o 'e tyú² coon²¹ jilaa²¹. 19 Cwomí²ii' tyani Dios 'wii²¹² tyiia wa'a cwó² Dios 'e 'yaa¹³na la jmoonoo.

Júu³ li tséi¹

20-21 Mii²¹i'i 'wii²¹² tyii' tyani Dios, 'in jmaa¹a 'e tyú² seen²¹na', 'e uncoon¹³on 'naa' 'e naná² tyú² 'naa' 'e jmaa²aa' jilaa²¹ 'e tyú² jiiin¹³ la 'iin²¹²in. Joon 'in Dios Jmii²¹ do gajmaa¹a jiiin¹ Ña'ñu¹u' Jesucristo jee²¹² 'lii²¹². Joon Ña'ñu¹u' Jesucristo líi¹i la líi¹i jaain²¹ 'in 'aa¹i joo'saa²¹ 'in feei¹gi. Joon coon¹³ jmi¹ 'øø²i gajmaa¹a jai² 'e júu³ ga'í² Dios. Joon 'e júu³ do itaa²¹ coon²¹ tøø²mo. Mii²¹i'i jon wa'a jmá²a Dios jee²¹² 'naa' jilaa²¹ 'e 'iin²¹²in coon¹³ 'ii²¹ tya' Jesucristo. ¡Cwolí² jilaa²¹ 'e 'ya²gi tya' Cristo coon²¹ tøø²mo! Amén.

22 Tsaru¹u' mii³ii' tyaní²ii' 'e nuu²uun' coontun 'e júu³ cwáain¹xu' 'e nigafø²oo lo. 23 Jmóo³oo júu³ 'e tsaru¹u' Timoteo nisiláa²mo joon wa jo li'ii²¹²i yatée³oo mi gó²oo yajøø²na 'naa'.

24 'Aa²¹² moo' fo² oo fú² uu' 'in ty^u ² to² 'naa' coon¹³
jileei²¹ gi tsaru¹ u' 'in jai² lí² i. 'In tsaru¹ u' 'in né¹ e¹
Italia sí² i jon 'aa²¹² i 'naa'.

25 Cwouncwaai³ Dios Jmii²¹ jileei²¹ 'naa'. Amén.

Juu³ ty² 'e gafaa^{'21} Dios tya' tsá²
New Testament in Chinantec, Quiotepec
(MX:chq:Chinantec, Quiotepec)

copyright © 1983 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Quiotepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Quiotepec [chq], Mexico

Copyright Information

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chinantec, Quiotepec

© 1983, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

3808f8d2-c323-5477-a114-0f18fe74613e